

ВАЗДУХОПЛОВНИ

Издаје: Удружење пензионисаних војних летача
и падобранаца Србије. ЗЕМУН, Штросмајерова број 1
www.udruzenjepvlps.org

БИЛТЕН

Број 73, јануар 2018. године

100 ГОДИНА ПРВЕ СРПСКЕ ЕСКАДРИЛЕ

Парастосу у Цркви Ружица присуствовале су највише старешине РВ и ПВО, припадници 204. вбр и 252. ескадриле

Обележена је 100-та годишњица од формирања Прве српске ескадриле на Солунском фронту. Традиције Прве српске ескадриле данас баштини и негује 252. школско тренажна авијацијска ескадрила (штае) - "Курјаци са Ушћа". Парастос свим погинулим и умрлим колегама ваздухопловцима, служен је у Цркви Ружици на Калемегдану 16. јануара. Свечаност поводом јубилеја је одржана у седишту ескадриле на Батајници 17. јануара 2018. године.

ЕДВАРДУ РУСЈАНУ У СЛАВУ

Прва активност УПВЛПС, на почетку сваке календарске године је одавање поште Едварду Русјану, првој ваздухопловној жртви на Балкану, који је свој млади живот изгубио током промотивног лета, на трећи дан Божића 09.01. 1911. године подно зидина Калемегдана.

Испред спомен обележја у Доњем граду калемегданске тврђаве, на месту на којем је пронађено тело младог Словенца након пада летелице, окупили су се чланови нашег Удружења (УПВЛПС), представници СУБНОР-а, ВСС и Амбасаде Републике Словеније.

Испред спомника Едварду Русјану на Калемегдану - припадници УПВЛПС, ваздухопловни ветерани и пријатељи

ПРОСЛАВА САВИНДАНА НА АЕРОДРОМУ БАТАЈНИЦА

Пред сечење славског колача архимандрит Стефан (Стокић), и војни свештеници, отац Стеван Стевановић и отац Предраг Докић

Првог српског просветитеља и Архиепископа наше цркве, прославили су и припадници Центра за обуку РВ и ПВО на аеродрому Батајница. Прослава Светог Саве почела је литургијом у капели Светог Илије у присуству припадника Центра и њихових породица.

Началствовао је архимандрит Стефан (Стокић), а саслуживали су војни свештеници, отац Стеван Стевановић и отац Предраг Докић. Потом су домаћини позвали госте у простор аеродромског ресторана на трезу љубави. Ту је пресечен славски колач и благосиљано жито. Након обреда беседу је одржао архимандрит Стефан.

Домаћин славе био је потпуковника Саше Антанасијевић, командант ЦО РВ и ПВО. Присуствовали су и бригадни генерал Дејан Јанковић, начелник штаба КЗО, пуковник у пензији мр Златомир Грујић, председник УПВЛПС, претходни команданти ЦО РВ и ПВО, команданти јединица са аеродрома Батајница, припадници ЦО РВ и ПВО са породицама и децом, Дечији хор цркве Светог Ђорђа на Чукарици под управом Ирине Војводић, војници на служењу војног рока и остали гости. Светковину су увеличала деца професионалних припадника ЦО РВ и ПВО. Уз ликовне радове посвећене Светом Сави и рецитирајући и певајући песме посвећене овом угоднику Божијем, деца су додатно оплеменила ову прославу. По обичају, свој деци су након програма подељени пакетићи.

Најлепша слика на прослави Светог Саве у Батајници - деца припадника ЦО РВ и ПВО која су песмом и рецитацијама улепшала славу

МИНИСТАР ОДБРАНЕ, НАЧЕЛНИК ГЕНЕРАЛШТАБА И КОМАНДАНТ РВ И ПВО ЗА НОВУ ГОДИНУ ОБИШЛИ ДЕЖУРНЕ ЈЕДИНИЦЕ ПВО

МО И НГШ ДОЧЕКАЛИ НОВУ ГОДИНУ С ПРИПАДНИЦИМА 250. РАКЕТНЕ БРИГАДЕ

Министар одбране Александар Вулин у пратњи начелника ГШ ВС генерала Љубише Диковића, државног секретара Александра Живковића и заменика команданта РВ и ПВО бригадног генерала Саве Миленковића, дочекао је нову 2018. годину са припадницима 3. ракетне батерије 1. ракетног дивизиона 250. ракетне бригаде у касарни „Аеродром“ у Панчеву.

Заступник команданта 250. ракетне бригаде пуковник Милан Поповић реферисао је министру одбране и начелнику ГШ о стању у јединици. Подсетио је на богату традицију 250. ракетне бригаде која носи орден Народног хероја због подвига у одбрани од НАТО агресије 1999. године, као и на успехе на гађању у Бугарској.

Генерал Љубиша Диковић подсетио је да у новогодишњој ноћи за безбедност грађана Републике Србије брине преко 2.800 припадника ВС, што у Копненој зони безбедности, што на државној граници, што у снагама за заштиту ваздушног простора.

МО И НГШ ЗА НОВУ ГОДИНУ С ПРИПАДНИЦИМА 204. ВАЗДУХОПЛОВНЕ БРИГАДЕ

Министар одбране Александар Вулин и начелник ГШ ВС генерал Љубиша Диковић су у пратњи државног секретара Александра Живковића и команданта РВиПВО генерал-мајора Ранка Живака присуствовали приказу узбуњивања дежурне јединице ловачке авијације у систему ПВО на аеродрому „Батајница“.

Министар одбране Александар Вулин рекао је да од времена НАТО агресије наше РВ и ПВО никада нису били у бољем стању.

Командант РВиПВО генерал-мајор Ранко Живак рекао је да Ратно ваздухопловство и противваздухопловна одбрана има трајни задатак – 24 сата да штити и контролише суверенитет нашег ваздушног простора. То ради и током празника. Наша обученост и исправност авиона је на високом нивоу и на основу тога поуздано контролишемо и штитимо наш ваздушни простор. И, наравно, наставићемо и даље да радимо на подизању те своје способности – истакао је генерал Живак.

ВАЗДУХОПЛОВНА ХРОНОЛОГИЈА

- **1. фебруара 1947. године**, на основу уговора са СССР-ом основано мешовито југословенско-совјетско предузеће за цивилни ваздушни транспорт „ЈУСТА“.

- **1. фебруара 1954. године**, започео пријем првих 10 хеликоптера С-51.

- **5/6. фебруара 1943. године**, преобуку на Спитфајеру обавио је наредник Александар Ценић. Он је први југословенски пилот који је оперативно летео на Спитфајеру у 73. сквадрону РАФ-а.

- **7. фебруара 1926. године**, Министарство војске и морнарице, донело је одлуку да се у року од пет година набави преко 800 авиона, већином борбених. Обиман и амбициозан програм, који је Југословенско ваздухопловство увео међу најразвијеније у Европи, поверен је углавном домаћој ваздухопловној индустрији.

- **14. фебруар 1901. године**, Коста Милетић је ступио у ваздухопловну школу у Русији.

- **14. фебруар 1912. године**, Службени војни лист Краљевине Србије бр.3, приказује цртеже ознака родова и служби, па и ознаке за униформе ваздухопловаца и припадника Голубије поште.

- **15. фебруара 1957. године**, основано је Одељење за историју и Музеј при КРВ у Земуну.

- **18. фебруара 1913. године**, у Београду је Краљ Србије Петар Први Карађорђевић прописао „Уредбу о саобраћају справама, које се крећу по ваздушном простору“, што је први закон о ваздушној пловидби код нас и један од првих у Европи и свету. Уредба је објављена у Службеном дневнику Краљевине Србије број 41. од 21. фебруара 1913. године.

- **20. фебруара 1913. године**, формиран је Приморски аероплански одред.

- **22. фебруара 1912. године**, Министарство војно Краљевине Србије расписало је конкурс за 3 официра и 3 подофицира за изучавање пилотаже.

- **22. фебруара 1928. године**, у Краљевини Југославији је донет Закон о ваздушној пловидби.

- **22. фебруара 1946. године**, наредбом Начелника ГШ ЈНА, формирана је Главна управа цивилног ваздушног саобраћаја при Команди ратног ваздухопловства са задатком успостављања редовног ваздушног саобраћаја у Југославији.

- **22. фебруара 1957. године**, ЈАТ је преузео први Конвејер 440-Метрополитен, YU-ADD

- **29. фебруара 1924. године**, Краљевским указом број 8115 одређено је да се 2. август, Свети пророк Илија слави као ваздухопловна слава, а 1. април као дан ВТЗ. Данас је 2. август Дан рода авијације и авијатичарска слава.

ВАЗДУХОПЛОВНЕ ТРАДИЦИЈЕ

ПЛАН ОБЕЛЕЖАВАЊА

значајних датума и догађаја из историје српског војног ваздухопловства

Ред. број	ДАТУМ	ДОГАЂАЈ	ВРЕМЕ	МЕСТО	АКТИВНОСТ
1.	09.01.	Годишњица погибије Едварда Русјана 1911. године	11.00 ч	Београд	Полагање венца.
2.	17.01.	100 година од формирања Прве српске ескадриле на Солунском фронту 1918. године	11.00 ч	Београд	Полагање венца. текст на сајту.
3.	15.02.	Дан оснивања Музеја РВ и ПВО, 1957. године	11.00 ч	Музеј РВиПВО	Посета.
4.	18.02.	105 година од доношења Уредбе о справама које се крећу по ваздуху 1913. године	12.00 ч	Земун.	Текст на сајту.
5.	20.02.	105 година од формирања Приморског аеропланског одреда 1913. године	11.00 ч	Земун	Историјски час. Текст на сајту.
6.	29.02.	Указом број 8115 одређено је да се 2. август, Свети пророк Илија слави као ваздухопловна слава, 1924. год.	11.00 ч	Земун	Текст на сајту.
7.	20.03.	105 година година од погибије наредника Михаила Петровића код Скадра, 1913. године	11.00 ч	Београд	Историјски час, полагање венца.
8.	24.03.	Дан сећања на жртве НАТО агресије 1999.	11.00 ч	Земун	Полагање венца.
9.	25.03.	Отворен је земунски аеродром, пребазирањем 125. ловачке групе из Новог Сада, 1927. године	11.00 ч	Земун	Посета. Текст на сајту.
10.	25.03.	Годишњица погибије потпуковника Животе Ђурића у НАТО агресији 1999. године	11.00 ч	Давидовац	Полагање венца. Текст на сајту.
11.	26.03.	Годишњица погибије мајора Зорана Радосављевића у НАТО агресији 1999. године	11.00 ч	Београд	Полагање венца. Текст на сајту.
12.	05.04.	Смотра ваздухопловног књижевног стваралаштва	11.00 ч	Ириг	Полагање венца. Представљање књига.
13.	06.04.	Годишњица Априлског рата 1941. године	11.00 ч	Земун	Полагање венца
14.	16.04.	Годишња Конференција УПВЛПС	11.00 ч	Земун	Конференција. Изложба. Текст на сајту.
15.	22.04.	Годишњица формирања Прве ескадриле НОВЈ 1944.	11.00 ч	Београд	Полагање венца на гробљу Комонвелта.
16.	25.04.	70. годишњица формирања ВСС 1948. године	12.00 ч	Београд	Честитка
17.	04.05.	Годишњица погибије пуковника Миленка Павловића у НАТО агресији 1999.	11.00 ч	Осечина	Полагање венца. Посета спомен кући.
18.	21.05.	105 година од почетка обуке српских пилота у Етампу, Француска, 1912. године	12.00 ч	Земун	Историјски час. Текст на сајту.
19.	14.06.	Годишњица рођења Михаила Петровића, 1884. године	11.00 ч	Влакча	Програм пред родном кућом. Цвеће.
20.	18.06.	Дан рода ВОЈИН и 126. бр ВОЈИН	11.00 ч	Бањица	Честитика
21.	19.06.	Дан погибије мајора Бранка Вукосављевића, 1919. год.	11.00 ч	Београд	Историјски час. Венац.
22.	21.06.	Дан рођења мајора Милете Протића, 1913. године	10.00 ч	Товаришево	Историјски час. Венац.
23.	01.07.	Годишњица формирања Друге ескадриле НОВЈ 1944.	12.00 ч	Земун	Текст на сајту.
24.	12.07.	Годишњица погибије Бошка Петровића у Шпанији 1937.	11.00 ч	Стадион ЈНА	Полагање венца. Текст на сајту.
25.	27.07.	Формирање јединственог вида РВ и ПВО 1959. године	12.00 ч	Земун	Текст на сајту.
26.	02.08.	125 година рода авијације и доношења Уредбе о увођењу ваздухопловства у Српску војску	10.00 ч	Земун	Историјски час и изложба. Сајт.
27.	21.09.	Годишњица рођења Косте Милетића 1874. године	10.00 ч	Аранђеловац	Историјски час.
28.	30.09.	Дан рода АРЈ за ПВД	11.00 ч	Бањица	Честитка. Текст на сајту
29.	20.10.	Обилазак споменика руским ветеранима на Авали	11.00 ч	Авала	Полагање венца
30.	01.11.	110 година голубије поште у Србији 1908. године	11.00 ч	Земун	Историјски час 7.11.
31.	24.11.	Оснивање ракетних јединица ПВО и Дан 250. рбр	10.00 ч	Бањица	Честитика
32.	28.11.	Дан 98. ваздухопловне бригаде	11.00 ч	Лађевци, Краљево	Честитика. Присуство свечаности.
33.	02.12.	Дан 204. ваздухопловне бригаде	11.00 ч	Батајница	Честитика. Присуство свечаности.
34.	04.12.	Дан војних ветерана - бораца (ратника)	11.00 ч	Земун	Полагање венца и присуство свечаном скупу. Текст на сајту.
35.	24.12.	Дан РВ и ПВО, 1912. године	11.00 ч	Земун	Текст на сајту.
36.	29.12.	Формирање Групе ваздухопловних дивизија НОВЈ 1944.	12.00 ч	Земун	Текст на сајту

Продаја ПВО система С-400 на Блиском Истоку и југоисточној Азији

Москва преговара о продаји ПВО система С-400 „Триумф“ на Блиском Истоку и југоисточној Азији, изјавио је министар одбране Русије Сергеј Шојгу. Он је С-400 назвао јединственим системом са тактичким и техничким карактеристикама непревазиђеним у свету и додао да то потврђује и недавно склопљени уговор о испоруци ових противракетних система Турској, једној од чланица НАТО-а.

Министар Шојгу је нагласио да „данас ниједан од састанака нити преговори Русије са страним колегама не пролазе без разматрања питања добијања руског оружја“. Он је истакао да тренутно два система „Триумф“ свакодневно дежурају у Сирији. Према речима министра одбране, Русија је спремна да подели искуство примене своје технике и оружја у овој земљи. „Пре свега су то наша борбена авијација, техника и оружје копнених снага, снаге за специјалне операције и на посебном месту - руски системи за ПВО. Не ради се само о системима као што је 'Панцир', који су коришћени у Сирији, већ и о лансирним противракетним системима С-300 и С-400“, рекао је Шојгу. (23.01.2018.год. vostok.rs)

Руска војска распоредила додатне ПВО системе С-400 у Сирију

Руска војска је у Сирију доремиле нове јединице својих најсавременијих противавионских система С-400. Оружје је преузело борбене дужности у јединицама руске војске које бораве у Сирији. Министарство одбране Руске Федерације је објавило видео снимак на којем је забележен долазак четири система. Два су испоручена ваздушном линијом у базу Хмеимим у сиријској провинцији Латакија, а још два су допремљена у руску поморску базу у Тартусу. С-400 је најновија генерација руских мобилних ПВО система који су тренутно у функцији. Дизајниран је да дејствује по свим ваздушним циљевима и балистичким ракетама. (23.01.2018.год. vostok.rs)

Борбени авиони САД стигли у Естонију

Дванаест ловаца Ф-16 Националне гарде Охаја стигло је у Естонију како би учествовали на међународним војним вежбама, саопштио је Генералштаб естонских Снага одбране. Ловци 112. Ескадриле Националне гарде Охаја долетели су у ваздухопловну базу Емари код Талина са америчке војне базе у Толеду.

Војне вежбе ће трајати до средине марта. Вежбе „ваздух-ваздух“ биће одржане у тренажним зонама предвиђеним у ову сврху на острвима и у Западној Естонији на висини изнад километар и по. Вежбе „ваздух-земља“ биће одржане на централном полигону Снага одбране, а у његовој близини су могући летови и на малим висинама. (15.01.2018.год. vostok.rs)

Су-30СМ постаје основа руске авијације

Вишенаменски ловац Су-30СМ постаће основни авион снага оперативно-тактичке авијације руске морнарице, изјавио је начелник руске војске генерал Игор Кожин.

Како је објаснио, руска војска је током 2017. године увела неколико новина, поготову када је реч о модернизацији снага, а морнарица је добила шест нових ловаца Су-30СМ. „Наставићемо да модернизујемо наше снаге, а у плану је да цела авијација буде замењена модернизованим ловцима Су-30СМ. Тај авион постаће основа наше авијације“, истакао је Кожин. Он је додао да ће током 2018. године бити модернизовани и авиони Ил-38 и нешто новија варијанта Ил-38Н „Новела“, а биће обновљен и парк хеликоптера у који улазе Ка-27 и Ка-27М. У перспективи, хеликоптер Ка-27М ће постати основна летелица за борбу против подморница, закључио је руски генерал. (05.01.2018.год. vostok.rs)

Хрватска купује борбене авионе од Израела?

Израелски медији су објавили да су се премијери Бенјамин Нетанјаху и Андреј Пленковић договорили да ће Хрватска од Израела купити половне борбене авионе Ф-16. Хрватска је разматрала планове да купи израелске авионе како би унапредила своју флоту застарелих совјетских „мигова“, пишу израелски дневници, вредност посла је 500 милиона долара.

„Овај развој догађаја још један је пример дубоких веза између двеју земаља“, саопштили су из кабинета израелског премијера, пренео је Џерузалим пост. Напомиње се да би победник тендера требало да буде познат до краја ове године, преноси портал Индекс и додаје да је након саопштења из кабинета Нетанјахуа јасно ко је фаворит.

Израел је побољшао своју првобитну понуду, а уколико овај посао буде реализован, израелски половни борбени авиони би Хрватској требало да буду испоручени до краја 2020. године.

Тајмс оф Израел пише да се „Израел сложио да прода своје старе борбене авионе Хрватској“, али и да тај договор мора да одобри Вашингтон, с обзиром на то да су авиони Ф-16 америчке производње.

Подсећају да Израел већ неко време тражи купце за своје старе авионе, који су протеклих година повучени из употребе.

С обзиром на то да у Хрватској још није представљена никаква коначна и званична одлука о томе које ће авионе влада купити, биће занимљиво, сматра Индекс, чути како ће премијер Андреј Пленковић коментарисати саопштење кабинета Нетанјахуа.

С друге стране, потпредседник хрватске владе и министар одбране тврди да одлука о куповини авиона још није донета. (26. јануар 2018, ТАНЈУГ)

СРЕТЕЊЕ 15. фебруар - ДАН ДРЖАВНОСТИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ - СРЕЂАН ПРАЗНИК !

ISSN (Online) 2560-4708

Ваздухопловни билтен излази месечно у електронској форми. Наменен је члановима УПВЛПС, ваздухопловним ветеранима и љубитељима ваздухопловства. Уређење и припрема: Златомир Грујић и Милан Ракић.
E-pošta: zlgrujic@gmail.com www.udruzenjepvlps.org